

prvesti do zavesti, da se je bati Nemu le Boga in nikogar drugega. Ni dvoma: mož s takimi nazori in s tako vzgojevalno metodo je najprimernejši učitelj in pedagog za kraje, kjer so tako napete razmere kakor so ravno v Celju! Ni dvomiti na tem — po zistemu Koerber-Hartlovem, seveda. Zakaj ni dvoma — to pa po našem prepričanju — da je bil o tem imenovanju c. kr. deželni šolski svet štajerski v najlepšem soglasju z mišljenjem in srčnim čuvstvovanjem obeh ekselenc. — „Deutschland bis zur Adria!“ Kdor se je preril do takega spoznanja, temu v sedanjih dobah države avstrijske nikakor ne more več izpodleteti.

Šolsko izvestje nam je poslalo tudi vodstvo štirirazredne ljudske in z njo združene obrtno nadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano. Sestavil ga je nadučitelj in vodja Janko Žirovnik. V poročilu čitamo na prvem mestu životopis Andreja Bitenca, ki si je pridobil za šentvidsko šolo premnogo neminljivih zaslug. — Prejeli smo nadalje letno poročilo petrazredne ljudske šole in obrtno nadaljevalne šole v Postojni, ki ga je izdalo šolsko vodstvo.

Zahvala. Povodom odpošiljatve šolskega blaga tukajšnji šoli od strani cenjene „Narodne Šole“ je priložil g. Josip Petrič, tvorničar šolskih zvezkov v Ljubljani, 548 zvezkov razne vrste kot dar. Za ta znaten dar se v imenu uboge šolske mladine najiskrejeje zahvaljuje šolsko vodstvo na Breznici.

Josip Ažman, nadučitelj.

Glas za slovensko šolo v Trstu. V zadnji seji mestnega sveta tržaškega je bil sprejet predlog, da se pri Sv. Ivanu na ondolni ljudski šoli ustanove italijanske paralelke. V imenu slovenskih članov mestnega sveta se je dr. Gregorin izrekel proti temu predlogu, ker te paralelke niso potrebne in ker ta ustanovitev pomeni krivico v mestu bivačim Slovincem. Že leta 1884. je 1429 očetov vložilo prošnjo za ustanovljenje slovenskih ljudskih šol v okrožju mesta, l. 1894. pa je bilo dokazano število 854 učencev slovenske narodnosti v istem okrožju, dolžnih pohajati ljudsko šolo, ne da bi se tržaška občina do danes, to je po skoraj 20letnem neprestanem moledovanju in zahtevanju, čutila dolžno ustanoviti slovenske šole v mestu, utemeljuje ponovno odklonitev dotičnih zahtevanj s preprosto trditvijo, da slovenski mestni otroci lahko pohajajo ljudske šole v Rojšanu, na Verdeli, v Škednju, v Barkovljah in celo — na Katinari, katera poslednja šola je oddaljena od mesta celih 3-90 kilom. Ako se noče ustanoviti slovenske šole v okrožju mesta za 854 učencev iz ravno navedenega razloga, bi pomenjalo brezdvomno krivico ustanovljenje italijanskih paralelek za število, še nedokazano, 200—300 učencev, kateri nimajo niti 1 kilometer poti od Sv. Ivana do bližnje šole v ulici Kandler. Treba je pa opomniti, da od 200 učencev, kateri, kakor se trdi, pohajajo otroški vrt na Verdeli, pripada velik del slovenski narodnosti. Omeniti je še, da glasom šolskih izvestij c. kr. ljudskih šol in privatne šole pri sv. Jakobu število slovenskih učencev v okrožju mesta znaša v šolskem letu 1902/3 blizu 1100, kateremu številu je še dodati število slovenskih učencev, ki so prisiljeni pohajati italijanske ljudske šole. Ako glasom opetovanih sklepov tega mestnega sveta ni potrebna ljudska šola za več nego 100 slovenskih učencev ter se pošilja iste v šole, oddaljene skoro 4 kilometre, se ne more trditi, da je potrebna šola za 200—300 učencev, ki imajo na razpolaganje dobro urejeno šolo, oddaljeno komaj 1 kilometer.

Dobrotnik svojega naroda. Eden izmed največjih pesnikov današnjih dni, veliki Björnson, je dobil ob praznovanju osemdesetletnice svojega rojstva daril v znesku 21.000 K. Ves ta znesek je poklonil rodoljubni pesnik ljudskemu šolstvu, ker ve ceniti njega vrednost za povzdigo duševnega nivoa svojega ljubljene naroda. Pri nas so rodoljubi radodarni ljudskemu šolstvu nasproti večinoma samo z lepimi besedami. Izjemo dela seveda naš „prijatelj“ doktor Sušteršič.

Koroško šolstvo. Gosp. A. Zopp, profesor v Črnomlju, je imenovan za profesorja na novem ženskem učiteljskem v Celovcu. Svoji službi sta se odpovedali učiteljici R. Hill na Brdu in J. Javornik v Borovljah.

Listnica uredništva.

J. A. v Č. Vaš dopis priobčimo nemara šele prihodnjič.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1859.

Kranjsko.

Na enorazredni ljudski šoli v Sori je stalno ali začasno oddati izpraznjeno mesto učitelja-voditelja z postavnimi prejemki.

Opremljene prošnje je poslati službenim potom tukajšnjem uradu do 31. avgusta 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 31. julija 1903.

Št. 964.

Na mestni nemški deški ljudski šoli v Ljubljani je stalno popolniti s početkom šol. leta 1903/4 mesto učitelja s sistemizovanimi prejemki. Pravilno opremljene prošnje je predlagati uradnim potom najkasneje do 25. avgusta 1903.

Na nezadostno opremljene in zakasnele prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, 4. avgusta 1903.

Št. 1858.

Na trirazredni ljudski šoli v Borovnici je stalno oddati nadučiteljsko mesto, v slučaju pomaknenja tudi drugo učno mesto s postavnimi prejemki.

Opremljene prošnje je poslati službenim potom tukajšnjem uradu do 31. avgusta 1903.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 31. avgusta 1903.

Št. 1667.

V krškem okraju se razpisujejo sledeče učiteljske službe s zakonitim dohodki:

a.) Nadučiteljski, oziroma učiteljski službi na dvorazrednih šolah na Bučki in v Čatežu in eno učno mesto na trirazredni ljudski šoli v Veliki dolini v definitivno, oziroma provizorično nameščenje.

b.) eno učno mesto na trirazredni ljudski šoli na Raki v provizorično nameščenje.]

Pravilno opremljene prošnje za to službo naj se po predpisanem potu vlagajo tusem do 21. avgusta 1903.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 1. avgusta 1903.

Št. 879.

Na enorazrednici v Gribljah je razpisana služba učitelja-voditelja s postavno plačo in prostim stanovanjem v stalno ali začasno nameščenje in je prošnje vlagati do 20. avgusta t. l. pri c. kr. okr. šol. svetu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 1. avgusta 1903.

Št. 1549.

Na petrazredni v Postojni je eno učno mesto učitelja stalno popolniti. Prošnje so predpisanim potom vlagati semkaj do dne 16. avgusta 1903.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 1. avgusta 1903.

Z. 868.

An der zweiklassigen Volksschule in Obergneiss wird die Oberlehrer und eine Lehrstelle mit den sistemisierten Bezügen zur definitiven, eventuell provisorischen Besetzung ausgeschrieben.

Gehörig instruierte Gesuche sind bis 28. August l. J. in vorgeschriebenen Wege hierorts einzubringen.

K. k. Bezirksschulrat Gottschee, am 28. Juli 1903.

Št. 870.

Na štirirazrednici Franc-Jozefovi šoli v Črnomlju sta razpisani nadučiteljsko mesto, oziroma še eno možko učno mesto s postavnimi dohodki v stalno ali začasno nameščenje.

Prošnje je vlagati do 20. avgusta t. l. pri c. kr. okr. šol. svetu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 29. julija 1903.

Z. 1304.

An der dreiklassigen Volksschule in Grohslaschitz wird die Oberlehrerstelle mit den sistemisierten Bezügen zur definitiven, eventuell provisorischen Besetzung ausgeschrieben.

Gehörig instruierte Gesuche sind bis 28. August 1903 im vorgeschriebenen Dienstwege hierorts einzubringen.

K. k. Bezirksschulrath Gottschee, am 1. August 1903.

Št. 1544.

Na enorazrednici v Matenji vasi je izpraznjeno učno mesto zopet popolniti. Prošnje so vlagati semkaj do dne 15. avgusta 1903.
C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 31. julija 1903.

Št. 976.

Na petrazredni ljudski šoli v Toplicah-Zagorju je razpisano definitivno, oziroma provizorno mesto učitelja.

Učitelji, ki se kvalificirajo za pouk na nadaljevalnih obrtnih šolah, imajo prednost.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 4. avgusta 1903.

Št. 1889.

Na enorazredni ljudski šoli v Černuščah je oddati izpraznjeno mesto učitelja-voditelja s postavnimi prejemki stalno ali začasno.

Opremljene prošnje je poslati službenim putem tukajšnjem uradu do 31. avgusta 1903.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 1. avgusta 1903.

Št. 409.

Štajarsko.

An der zweiklassigen in der dritten Ortsklasse stehenden Volksschule in St. Andrä ob Heiligenstein kommt die Lehrerstelle zur definitiven, eventuell provisorischen Besetzung.

Bewerber, bezw. Bewerberinnen um diese Stelle wollen ihre mit dem Reife- event. auch mit den Lehrbefähigungszeugnisse und dem Helmscheine belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege bis Ende August 1903 an den Ortschaftsrat in St. Andrä ob Heiligenstein, Post Wöllan, leiten.

Bezirksschulrat Schönstein, am 24. Juli 1903.

Der Vorsitzende: Čapek.

Eno leto učitelj v hribih.

Izkusil J—n.

(Dalje.)

Ob jutrih sem imel po ne ravno stari kranjski navadi kavo. Da ne bi postal nervozen pri svojem težavnem poslu, sem vselej pridejal polovico knajpove. Sladkorja je moralo biti vedno dovolj pri hiši. Dosti drugih grenkosti sem imel, vsaj kava naj bi bila sladka. Mleko mi je dajala Lešnikarica, tista žena, pri kateri je smreški župnik zvedel vse novosti te okolice. Nji se je imel Polh zahvaliti, da je vedel, kdo je liberalec in kdo klerikalec.

Kako je bilo pa s kosilom? Kaj ne, pouk trpi do poldne in se začne ob 1. uri. In jaz naj bi bil v eni uri skuhal, se najedel in črepije pomil in obrisal! Takrat kaj takega še ni bilo mogoče in sedaj tudi menda še ni. Obe roki si pa umijem, če je šola res trpela. Pred 9. uro sem v štedilniku dobro zakuril, nalil v lonec vode in del meso kuhat. V lonec sem vrgel tudi malo petersiljčka (ne: Petersiljčka!), narezal vanj kak korenjček ali krompirček. Da je juha dobila lepšo barvo, sem del v lonec tudi malo žefrana. Ob 10. uri sem ogenj popravil, in če je bilo treba, vnovič zakuril. Ob 11. ali pol 12. uri pa sem končal s poukom, da sem si v naglici pripravil kako prikuho. Za prikuho sem imel krompir, sladko repo, riž ali fižol. Kisle repe ali zelja nisem poznal. Na kako omako pa niti mislil nisem. Dragim čitateljem je znano, da se da krompir napraviti kaj različno. Nočem imenovati imen vseh teh vrst, da ne pridem v zagato. Praktiška stran pa vedno bolje služi kot teoretiška. Zmleka

sem vselej posnel smetano, da sem jo imel za zabelo ali kake štruklje. Utegnete si misliti, da sem se pri tem obračal Bog ve kako nerodno kakor bi se cerkovnik, če bi ga postavili pred šolske otroke. Res je bilo v začetku tako, in bil sem vreden pomilovanja. Ali vsake reči se privadiš, če se z njo ukvarjaš vsak dan, kakor se paglavec privadi palice, če vsak dan dobi batine. Tudi jaz sem prišel kmalu v tir in sčasoma sem se kretal okolo štedilnika kaj spretno, bel predpasnik okolo pasu. Prosim, zakuriti ne ume dobro vsaka kuharica. V svoji togoti mrmrajo te ženske, ker morajo iznova zakuriti. „Oh, je že zopet pokrepalo! Da bi te zlodej vzeli!“ Tako se jeze te kuharice. Jaz sem pa mojster v tem.

Tedaj juha, meso in prikuha je bilo moje najnavadnejše kosilo. Pa menite, da si nisem časih kaj boljšega privoščil? S kako pašteto, torto, oprazeno piško, piško v frikasi ali frikando, lutriš-vandeljci, ragu-krafelji ali s kako enako jedjo seveda si nisem mogel postreči, vendar pa sem si ustvaril kako jabolčno močnato jed, smetanaste štruklje ali kaj podobnega. Spominjam se, da je bila prva jabolčna močnata jed neslana, pa šele Gričar je prišel na to, da sem jo pozabil soliti. Da pa ta jed vkljub temu ni bila prenapačna, priča pač najbolj dejstvo, da sva jo v kratkem času vso spravila pod klobuk. Drugi dan sem napravil zopet tako močnato jed. Nisem je pozabil soliti. Povabil sem Gričarja in pokončala sva jo brez kritike. Pri tem pa mož ni pozabil pohvaliti svoje žene in še posebno starejše hčerke, kako izvrstno umeta delati močnate jedi. Kadar je bilo še kaj časa, sta sledili kosilu sadje in črna kava. Če sem začel s poukom četrte ure prepozno, nič zato. Zato sem ga pa malo „nategnil“ čez predpisani čas in — mirna Bosna!

Za večerjo navadno nisem imel Bog ve kaj imenitnega. Če sem imel mesa, sem naredil kako bržolo s čebulo ali česnom ali pa biftek. Zraven so prišle večkrat krompirjeva salata ali kuhane suhe češplje, potrosene s cukrom. Če pa mesa ni bilo, je bilo malo težavneje, no, pa svet se ni zato podrl. Potem so prišla na vrsto ocvrta jajca ali kar si že bodi.

Nekoč sem obolel. Bilo je v četrtek. Ležal sem ves dan in tisti dan nisem videl človeka. Kmalu sem uganil vzrok tej bolezni. Prejšnji večer ni bila mlečna kaša dobro kuhana. Seveda zato tudi ni bila prav okusna, akoravno je nisem pozabil soliti. Tudi to me je izmodrilo in odslej sem pazil, da je bilo vse dobro kuhano. (Dalje.)

Prošnja.

Okolo leta 1850. je izdal Janez Levec, tedaj učitelj v Trstu, lepopisje z uvodom (starejša izdaja). Naše uredništvo to lepopisje nujno rabi. Kdor ga ima, ga vljudno prosimo, naj ga pošlje. Po porabi mu ga vrnemo. Dobiti ga bo nemara najlažje v kaki knjižnici.

Uredništvo „Učit. Tovarša“.

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrto leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Frančišek Črnogaj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{2}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréno. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.